

Conclusies Overleg verder ontwikkelen vergadermodel V2

- 1^e Overleg:** Maandag 24 juni 2019, 18.00u, Kamer 146, Gemeentehuis Vries
- 2^e Overleg:** Dinsdag 24 september 2019, 20.30u, Kamer 146, Gemeentehuis Vries
- Aanwezig:** Marcel Thijsen (burgemeester, afwezig bij eerste overleg), Miguel Ririhena (GroenLinks), Henk Middendorp (CDA), Els Kardol (D66), John Franke (LT), Peter van Es (GB), Gezinus Pieters (VVD), Jaap Hoogenboom (CU, afwezig bij tweede overleg), Anneke Lubbers (PvdA), Peter Koekoek (griffie)
- Doel:** Uitwerking geven aan het raadsbesluit van 11 juni 2019
- Opzet:** In eerste overleg een aantal punten bespreken, daarna conclusies formuleren die de aanwezigen kunnen bespreken in hun fracties. In tweede overleg, met voorzitter van de raad erbij, de conclusies vaststellen. Vervolgens conclusies aanbieden aan presidium. Presidium beslist procedureel over verdere uitwerking van de conclusies.

Raadsbesluit 11 juni 2019 Ontwikkelplan 'Goede basis':

- b. Verder ontwikkelen van het vergadermodel, zoals omschreven in het hoofdstuk over Vergaderstructuur, oftewel:
 - i. Voor een goede voorbereiding van raadsvergaderingen een vergadervorm creëren waarbij open met elkaar gesproken kan worden en waarbij inwoners, deskundigen en ambtenaren gemakkelijk en volwaardig kunnen meepraten
 - ii. Beter uitvoering geven aan de voorstellen uit het raadsvoorstel van 12 juli 2016
- c. Deze verdere ontwikkeling van het vergadermodel uitwerken in een overleg tussen vertegenwoordigers van alle fracties, de voorzitter van de raad en de griffier.

In bovengenoemd raadsbesluit wordt verwezen naar het raadsvoorstel van 2016, omdat deze niet op alle punten lijkt te zijn uitgevoerd, terwijl verschillende punten wel nog steeds terugkomen in gesprekken en bijvoorbeeld de Fractieronde. De punten uit het raadsvoorstel van 2016, de punten uit de verschillende gesprekken die de griffier heeft gevoerd over vergaderstructuur en de punten uit de Fractieronde van de griffier hebben de agenda gevormd voor het overleg en zijn hieronder als kopjes gebruikt om de tekst te structureren.

Twee sporen en langetermijnplanning

Voor het overgrote deel van de raadsvoorstellen voldoet het huidige vergadermodel prima. Maar er zijn ook zaken die niet lang genoeg in de week liggen, waarover niet goed genoeg is nagedacht of waarbij onvoldoende de mening van alle betrokkenen, waaronder de raad, is meegenomen en/of duidelijk is. Dat probleem was er al in 2016 en is er nu nog. Het gaat erom dat je tijdig een moment hebt waar je kunt beslissen of we voor een raadsvoorstel of een besluit dat we samen moeten nemen een andere manier van vergaderen en van informeren en opiniëren moeten kiezen of dat de huidige route voldoet. Er moet dus een werkwijze komen waarin de raad beter deze twee soorten voorstellen kan scheiden. Daar ligt een taak voor het presidium, maar ook voor de gemeentelijke organisatie en het college. Daarvoor is namelijk een betere langetermijnplanning nodig, het presidium moet vroegtijdig weten wat richting de raad komt en wanneer daarover een besluit nodig is. Er zijn voldoende onderwerpen die meer aandacht van de raad verdienen maar dit, soms door tijdsdruk, niet krijgen. Maar er zijn ook een heleboel onderwerpen waarvoor dat niet nodig is.

Kortom: er is behoefte aan een uitgebreide procedure voor de politieke besluitvorming over een deel van de raadsbesluiten. En daarnaast kan de huidige 'korte procedure' blijven bestaan voor de meerderheid van de raadsbesluiten. De uitgebreide procedure is bedoeld voor besluiten die maatschappelijk, politiek en/of technisch complex zijn. Bij deze besluiten moet er ruimte zijn om

bijvoorbeeld extra aan participatie te doen, extra in gesprek te gaan met ambtenaren of externe deskundigen en/of een werk-/locatiebezoek af te leggen. Het presidium wordt gezien als goede plek om een inschatting te maken welk besluit de (huidige) korte route kan afleggen en voor welk besluit een uitgebreide procedure nodig is voor goede besluitvorming in de raad. Het presidium heeft daarbij een belangrijke rol in het bepalen wat in de uitgebreide procedure dan extra nodig is om tot goede besluitvorming te komen. Om als presidium op tijd te kunnen besluiten over de gewenste procedure, maar ook om überhaupt tijd te hebben voor extra informerende of opiniërende activiteiten, moet het presidium vroegtijdig weten welke onderwerpen onderweg zijn naar de raad en wanneer daarover een besluit moet worden genomen.

Bovenstaande vereist een langetermijnplanning die betrouwbaar en volledig is. Dat vraagt discipline om de langetermijnplanning up to date te houden en te volgen. Het vraagt ook communicatie over vertraging van stukken op de langetermijnplanning, waarbij opgemerkt moet worden dat er voor vertraging een goede reden moet zijn.

Het overleg en het 'verder ontwikkelen van het vergadermodel' gaat verder vooral over de hierboven beschreven uitgebreide procedure.

Gezamenlijkheid

De raad wil een cultuur van gezamenlijk overleg en gezamenlijk aan goede besluiten werken. Niet college tegenover raad of coalitie tegenover oppositie, maar gezamenlijkheid. In het raadsvoorstel van 2016 staat daarover: *'Het college krijgt desgewenst van de raad de gelegenheid, nadat de raad zich over voortgang tijdens de behandeling in het bespreekblok heeft uitgelaten, om met aanpassing van voorstellen te komen voor de/een volgende raadsvergadering.'* De raad moet invloed kunnen hebben op het bestuur. De raad moet kunnen zeggen tegen het college: 'dat kunt u wel een heel goed idee vinden, maar wij hebben toch liever dat het wat meer deze kant op gaat'. Het college moet vervolgens de kans krijgen om daar nog iets mee te doen. Nu is voor iedere aanpassing de formele route van amendementen nodig en daarmee wordt iedere aanpassing direct politiek, ook als dat niet nodig is. Meerdere fracties willen dit niet meer. Zij willen een opener sfeer tussen fracties onderling en tussen raad en college waarbij zoveel mogelijk via goed overleg tot goede, gezamenlijk gedragen besluiten kan worden gekomen. Dit wil niet zeggen dat iedereen het altijd overal over eens moet zijn.

Om dit te bereiken moet besluitvorming en informatie/opiniëring van elkaar gescheiden zijn. Dan kun je met elkaar discussiëren en dan kan de wethouder zeggen: We hebben een goede discussie gehad, ik ga een aantal dingen aanpassen en ik kom voor de besluitvorming met een aangepast voorstel. Op dit moment is dat al wel zo doordat debat en besluitvorming over moeilijker onderwerpen in principe twee weken uit elkaar liggen. Maar deze twee weken worden door raadsleden als te kort ervaren en voor het college is het vrijwel onmogelijk (en op dit moment feitelijk ook niet toegestaan) om in deze twee weken een voorstel nog aan te passen nav het debat. Het reglement van orde staat weliswaar toe om een stuk na debat niet direct over twee weken te agenderen voor besluitvorming. Maar van deze mogelijkheid wordt vrijwel nooit gebruik gemaakt en bovendien kan dat ook vaak niet, omdat er in de ambtelijke planning rekening mee wordt gehouden dat het besluit direct of uiterlijk twee weken na het debat wordt genomen. Ook dit pleit voor een goede langetermijnplanning.

Een goede langetermijnplanning kan de raad ook de gelegenheid geven om op een bepaald onderwerp helemaal het initiatief naar zich toe te trekken en dit al op de een of andere manier te bespreken nog voordat het college hierover een standpunt heeft ingenomen en voorstel heeft geschreven. Op die manier kan de raad op belangrijke onderwerpen al vooraf een richting meegeven aan het college, zodat, wanneer het college daar goed naar luistert, er een grotere kans is op een gedragen voorstel.

Het punt 'gezamenlijkheid' gaat verder vooral over bewustwording en mentaliteit. Het vraagt van het college een open houding richting de raad. Het vraagt collegeleden die niet met een dichtgetimmerd stuk naar de raad gaan met het idee dat de raad de laatste hobbel is die nog genomen moet worden, maar collegeleden die naar de raad komen om te horen hoe een voorstel nog beter gemaakt kan worden. Het vraagt van de raad een constructieve houding richting het college. Het vraagt raadsleden die niet op zoek gaan naar wat er allemaal afgekraakt kan worden in een voorstel, maar raadsleden die meedenken in het samen maken van de beste besluiten.

Participatie

Er is een brede behoefte om inwoners meer te horen op specifieke onderwerpen waarover de raad een besluit moet nemen. Het huidige inspreekrecht voldoet niet; niet voor inwoners en niet voor raadsleden. Het is een farce. De inwoner voelt zich totaal niet gehoord, die heeft het gevoel dat het allemaal toch al beklonken is en dat is vaak ook zo. Dus daar zou iets aan moeten veranderen, mensen moeten in een vroeger stadium kunnen meepraten. Aan tafel is dat vaak gemakkelijker dan in de raadzaal achter het spreekgestoelte. Inwoners moeten volwaardig mee kunnen doen tijdens bijvoorbeeld een informatieavond waar ze mee kunnen praten en gewoon hun woordje kunnen doen. En dit moet in een stadium waarin raadsleden nog bezig zijn met standpuntbepaling, niet wanneer alle standpunten al zijn ingenomen. Op dit moment kunnen mensen pas inspreken wanneer de fracties hun standpunt al hebben ingenomen. Dat heeft geen zin en dus zouden sprekers beter de fracties bij langs kunnen gaan, maar dat vraagt van een gemiddelde inwoner onredelijk veel tijd.

Een goed voorbeeld van participatie is hoe het college het nu soms al doet. Alle betrokken partijen (ambtenaar, projectontwikkelaar, architect, omwonenden, etc.) aan tafel zetten en dan in gezamenlijk overleg er proberen uit te komen. Op die manier kan soms weerstand worden weggehaald. Het is niet de bedoeling dat de raad bij dit soort participatietrajecten al aan tafel gaat zitten, want dan is het college nog aan zet. Maar voor bepaalde ingewikkelde of gevoelige gevallen zou de raad op een zelfde manier haar eigen besluitvorming kunnen voorbereiden.

Ook bij het betrekken van inwoners is er een rol weggelegd voor het presidium. Het presidium kan meedenken in wie er aan tafel zouden moeten zitten voor een goede voorbereiding van besluitvorming. Vervolgens moeten inwoners niet alleen in het algemeen uitgenodigd worden, maar moeten sommige mensen/groepen ook persoonlijk worden uitgenodigd door de griffie.

De raadstafel

Er is behoefte aan een anders opgezette informatie-/debatavond ter voorbereiding op besluitvorming. De huidige informatieavonden voldoen niet, ze worden gezien als eenrichtingsverkeer waarbij het college alleen zendt en er weinig discussie is en al helemaal geen betrokkenheid van anderen dan raadsleden. In het raadsvoorstel van 2016 staat hierover al: *'De wijze waarop de informatieavonden worden georganiseerd voor de raads- en steunfractieleden kunnen beter. De werkgroep opteert voor een vorm waarbij niet sec een technische toelichting op de besluitvorming later in de maand in de raad aan de orde is maar avonden met meer diepgang. Een belangrijke plaats moet daarbij weggelegd worden voor onze inwoners.'*

In het ontwikkelplan 'Goede Basis' is de term 'raadstafel' geïntroduceerd en staat daarover: *'Deze raadstafel moet de plek zijn voor goede beeldvorming, het betrekken van inwoners bij besluitvorming en zinvolle onderlinge discussie. De raadstafel moet daarmee een goede voorbereiding bieden op de*

officiële raadsvergadering en moet ervoor zorgen dat daar alleen nog besluiten genomen hoeven worden'.

Een groot deel van de overleggen is besteed aan het nadenken over hoe deze raadstafel eruit moet zien en hoe die dan werkt:

- De raadstafel is allereerst onderdeel van de uitgebreide procedure zoals hierboven beschreven. Met andere woorden: de meeste raadsbesluiten hoeven niet te worden behandeld aan de raadstafel.
- De raadstafel gaat in de eerste plaats om informatie. Raadsleden moeten goed geïnformeerd besluiten kunnen nemen en moeten dus de vragen kunnen stellen en de informatie kunnen verzamelen die zij daarvoor nodig denken te hebben. De raadstafel zou daarom onder andere de plek moeten zijn om in een goede open sfeer met een wethouder of ambtenaar juridische-technische vragen te bespreken, zodat er minder verwarring in de raad is over besluiten. Hierbij wordt ook verwezen naar de raads werkgroepen, in zekere zin is in deze groepen de afgelopen jaren al ervaring opgedaan met het open gesprek tussen ambtenaren, bestuurders en raads-/steunfractieleden. Dit werkt tot nu toe vaak goed, dit is ook al een plek waar een wethouder alvast kan proeven of hij een beetje op de goede lijn zit met zijn voorstel of dat hij nog bij moet sturen. Het grootste verschil is dat raads werkgroepen in beslotenheid vergaderen en dat de raadstafel juist bedoeld is als openbare vergadering.
- Hoewel het de bedoeling is dat raadsleden/steunfractieleden via de raadstafels goed geïnformeerd worden over besluiten, kan het natuurlijk zo zijn dat er nog vragen opborrelen na afloop van een raadstafel. Het schriftelijk indienen van vragen en het telefonisch benaderen van ambtenaren blijft dan ook gewoon mogelijk.
- De raadstafel moet vroeg in het besluitvormingsproces zitten. Het is een soort informatieavond waar inwoners zijn, maar ook ambtenaren, raadsleden en eventueel extra uitgenodigde deskundigen. Een plek waar goed het gesprek aan kan worden gegaan, informatie kan worden verzameld en raadsleden zich een goed beeld kunnen vormen van de verschillende belangen en meningen en de consequenties van verschillende alternatieven.
- De raadstafel moet ook de plek zijn waar raadsleden nog punten mee kunnen geven aan de wethouder. Waar bijvoorbeeld aangegeven kan worden dat iets in het voorstel niet klopt, of waar gezamenlijk tot de conclusie kan worden gekomen dat het voorstel nog iets gewijzigd moet worden. En waar na afloop de wethouder dan zijn stuk nog kan verbeteren naar aanleiding van wat aan de raadstafel is besproken. Hierbij worden wel kanttekeningen geplaatst. Spreken de deelnemers aan de raadstafel met het mandaat van hun fracties? Is er al sprake van definitieve standpunten en hoe verhoudt zich dat tot het gewenste open gesprek? Hoe weet een wethouder dat, als hij nav de raadstafel iets aanpast, hij daarna niet weer andere kritiek in de raad krijgt? Om antwoord te krijgen op deze vragen is een zekere mate van experimenteren nodig, maar ook kijken naar volksvertegenwoordigingen waar dit al gebruik is, zoals bij de PS van Drenthe. Daarbij mag van raadsleden/steunfractieleden verwacht worden dat zij het gedachtegoed van hun partij kennen en in besprekingen dit ook meenemen naast hun persoonlijke opvattingen. Ook de voorzitter van een raadstafel kan een belangrijke rol spelen door aan het eind van een bespreking een samenvatting te geven, zodat de wethouder een duidelijke boodschap meekrijgt. Overigens is de raadstafel ook de plek om de consequenties van eventuele aanpassingen aan een voorstel te bespreken, zodat de raad bij besluitvorming niet een besluit neemt dat vervolgens onuitvoerbaar blijkt. Daarnaast behoudt een wethouder natuurlijk het recht om een plan ongewijzigd door te sturen naar de raad, zeker als een voorgestelde wijziging de kern van het voorstel raakt of zelfs onderuit haalt. Als het om principiële zaken gaat, kan een wethouder het altijd aan laten komen op de stemming in de raad. Niet alle voorstellen hoeven met unanieme stemming worden aangenomen.
- De raadstafel heeft iets weg van de 'oude' commissies, maar zou veel minder star moeten zijn. Om te beginnen moeten, zoals hierboven gezegd is, niet alle besluiten standaard langs

de raadstafel gaan. Bovendien moet de raadstafel vormvrij zijn. Het ene besluit vraagt een andere voorbereiding dan het andere en daar moet ruimte voor zijn. Voor het ene besluit is een technisch gesprek met ambtenaren en/of deskundigen nodig. Voor het andere besluit een brede maatschappelijke discussie met inwoners en belangenorganisaties en misschien wel het liefst op een toepasselijke locatie. Voor weer een ander besluit is juist een locatiebezoek op zijn plaats. Dat moet kunnen en het presidium moet een rol nemen in de voorbereiding en in het beslissen van wat nodig is.

- De raadstafel moet ook de plek zijn waar steunfractieleden een grotere rol kunnen krijgen in de voorbereiding van besluitvorming. Op dit moment is de rol van de steunfractieleden erg beperkt en dat is jammer. Als fracties meer mensen mee kunnen laten doen, vergroot hun (slag)kracht. Bovendien kunnen steunfractieleden, door mee te doen aan raadstafels, beter voorbereid worden op een eventueel toekomstig raadslidmaatschap.
- De raadstafel is niet bedoeld om unanimititeit of volledig draagvlak te bereiken over alle raadsbesluiten. Verschillen van mening, inzicht of overtuiging zullen altijd blijven bestaan. Sommige besluiten zijn goede besluiten ook al is niet iedereen het ermee eens. Bovendien zal (partij)politiek altijd een rol blijven spelen. De raadstafel gaat over goed geïnformeerd en goed bediscussieerd besluiten nemen en over een degelijk, navolgbaar en soepel verloop van het besluitvormingsproces.
- De raadstafel is onderdeel van het politieke besluitvormingsproces en het publieke debat en moet dus openbaar plaatsvinden en liefst ook worden uitgezonden zoals de raadsvergaderingen worden uitgezonden. Om dit goed te kunnen doen, is het de bedoeling om de raadstafels in principe in de raadzaal te houden, aangezien daar de beeld- en geluidfaciliteiten bestaan. Voor een goed gesprek is een minder formele setting, bijvoorbeeld rond een tafel, wel prettiger. Daarom wordt er gekeken of er middenin de raadzaal een minder formele setting kan worden gecreëerd. In ieder geval is het de bedoeling dat deelnemers aan de raadstafel, zowel politici als andere deelnemers, geen vaste zitplaats hebben, maar gewoon door elkaar heen kunnen gaan zitten.
- Hoe groter het aantal deelnemers aan een raadstafel, hoe moeilijker het wordt om een goed informeel gesprek te hebben. Daarom is het voorstel om bij een raadstafel slechts maximaal twee vertegenwoordigers per partij 'aan tafel' toe laten, dit kunnen zowel raadsleden als steunfractieleden zijn, zoals hierboven aangegeven. De andere fractieleden kunnen de vergadering vervolgen vanaf de publieke tribune of gewoon thuis, via de stream.
- De raadstafel vervangt niet per definitie het bespreekblok in de raadsvergadering. Het kan zijn dat een onderwerp na bespreking aan de raadstafel direct naar besluiten kan. Het kan ook zijn dat een onderwerp na de raadstafel is nog naar het bespreekblok in de raadsvergadering gaat en pas daarna naar besluiten. Het zou wel mooi zijn om de raadstafel ook te gebruiken als voorbereiding op moties en amendementen. Door al een beetje te peilen hoe andere fracties over een bepaald punt denken (zie volgende kopje) kan bijvoorbeeld al gepeild worden welke moties haalbaar zullen zijn in de raad. En door ambtenaren te bevragen over de consequenties van aanpassingen, kan bekeken worden of een bepaald amendement zin heeft. Op deze manier kunnen moties en amendementen al voorbereid worden voordat de bespreking in de raad begint en zullen besluiten in veel gevallen direct na het bespreekblok kunnen worden genomen in plaats van in de volgende raadsvergadering.

Informer en opiniëren

Sinds enige jaren wordt in gemeenteland het BOB-model veel gebruikt. Dit model is een behoorlijk blauw model waarbij een strikte scheiding wordt aangebracht tussen Beeldvorming, Opiniëring en Besluitvorming. Ook in Tynaarlo wordt dit model gebruikt. De raadsinformatieavonden worden gebruikt voor Beeldvorming. De bespreekagenda is bedoeld voor Opiniëring en de besluitagenda

voor Besluitvorming. In de raads werkgroepen is, hoewel zij geen formeel onderdeel zijn van het politieke besluitvormingsproces, inmiddels ervaring opgedaan met een wat minder strenge scheiding tussen Beeldvorming en Opiniëring. Hier wordt meer uitgegaan van een natuurlijk en open gesprek waarin feiten en meningen elkaar afwisselen dan van eerst informeren en daarna debatteren.

In veel gemeenteraden met een strikt BOB-model is de ervaring dat een al te strakke scheiding tussen Beeldvorming en Opiniëring niet goed werkt. Voor veel raadsleden is dit tegennatuurlijk, veel raadsleden zijn dan ook niet blauw. Tijdens een informerende ronde is er vaak behoefte om ook ergens een mening over te geven en tijdens opiniërende rondes leidt een discussie soms tot nieuwe vragen om informatie. Dat hiermee geworsteld wordt, is ook wel logisch. Ook in het 'gewone' sociale verkeer wordt deze scheiding niet gevolgd. Als mensen in gesprek zijn, wisselen ze informatie, meningen en ideeën met elkaar uit in één gesprek.

Het BOB-model voldoet dus niet voor de gewenste open manier van met elkaar vergaderen. De raadstafel moet niet per definitie alleen Beeldvormend of alleen Opiniërend moet zijn. Voor een goed gesprek, zeker wanneer hierbij inwoners aanwezig zijn, is een mengvorm oftewel 'vormvrij vergaderen (zie verderop)' beter. Wel is het van belang om een goede scheiding te houden tussen Beeldvorming/Opiniëring aan de raadstafel enerzijds en Besluitvorming in de raad anderzijds. Als een onderwerp ter Besluitvorming geagendeerd staat, moet de Beeldvorming en Opiniëring afgerond zijn. Hetzelfde geldt voor debatten in de raad. Wanneer een onderwerp voor bespreken naar de raad gaat, moet de Beeldvorming klaar zijn en moet alle benodigde informatie zijn gedeeld. Wanneer bij besluitvorming nog gediscussieerd wordt of bij raadsdebatten nog vragen moeten worden beantwoord, is dat eigenlijk een signaal dat de voorbereiding (via de raadstafel) niet goed (genoeg) is geweest. Aan de raadstafel gaat het in eerste instantie om Beeldvorming, maar moet niet te krampachtig Opiniëring buiten de deur worden gehouden. Het moet mogelijk zijn om ook hier en daar een mening te ventileren, al was het maar om ook van elkaar in beeld te krijgen hoe de verschillende fracties tegen een onderwerp aan kijken.

Bij de raadstafel is het de bedoeling om met een zekere open blik aan tafel te zitten en dus niet al helemaal geharnast in partijstandpunten. Wat partijen naar voren brengen is dus nog wel onder voorbehoud van fractiebesluit en nog geen definitief partijstandpunt. Op sommige punten zullen deelnemers aan raadstafels ook nog geen standpunt hebben of kunnen geven. Maar uiteraard zijn er ook altijd punten die deelnemers zonder fractiebesluit kunnen meegeven. Niemand zal er bijvoorbeeld raar van staan te kijken als een deelnemer namens de PvdA bij een RO-onderwerp zegt dat hij het belangrijk vindt dat er voldoende sociale huurwoningen zijn in de gemeente. En de fractie van Groenlinks zal haar woordvoerder hoogstwaarschijnlijk niet op de vingers tikken als die aan een raadstafel pleit voor meer aandacht voor het milieu.

Maandelijks raadsvergadering en meer ruimte voor voorbereiding (raadstafels)

In het oorspronkelijke raadsvoorstel stond als beslispunt: toewerken naar een maandelijks raadsvergadering. Het presidium heeft dat eruit gehaald omdat zij die discussie buiten de raadzaal wilde voeren. Mede door de tweewekelijkse cyclus is de agenda eigenlijk structureel te vol voor extra voorbereidende bijeenkomsten. De helft van de dinsdagen wordt bezet door raadsvergaderingen en daardoor blijven te weinig dinsdagen over om genoeg aan voorbereiding te doen, zoals hierboven beschreven. Tegelijkertijd wil de raad niet te veel activiteiten op andere dagen dan de dinsdagen organiseren. Als je nu alleen de laatste dinsdag van de maand raadsvergadering zou hebben, dan zou je de rest van de maand kunnen besteden aan voorbereiding, excursie, bespreking met inwoners, bespreking met ambtenaren, met andere woorden: aan raadstafels in diverse vormen.

Het huidige tweewekelijkse ritme wordt ook als 'hijgerig' ervaren. Voortdurend worden de fracties in beslag genomen door alweer de volgende raadsvergadering, waardoor er nauwelijks tijd is om bij een onderwerp eens wat langer stil te staan en meer verdieping te zoeken.

Door de helft van de raadsvergaderingen te schrappen en de vrijkomende tijd te besteden aan voorbereiding is het de bedoeling om in de raadsvergaderingen effectiever te vergaderen. Door goede voorbereiding zou het mogelijk moeten zijn om in de raadsvergaderingen echt te focussen op politiek debat, stemverklaringen en besluiten en geen tijd meer kwijt te zijn aan vragen, inspraak, technische discussies en onduidelijkheid. Het is niet perse de bedoeling om minder te vergaderen. Het is de bedoeling om de raadsvergaderingen zuiverder en politieker te maken, de voorbereiding beter, de rol van steunfractieleiden groter en de betrokkenheid van inwoners beter.

Bij de keuze voor maandelijkse vergaderingen moeten wel de vergaderingen over de P&C-stukken worden uitgezonderd. Als van de maandelijkse vergaderingen er ook nog twee moeten worden gereserveerd voor VJB/PPN en NJB/Begr blijven er nog maar erg weinig 'gewone' raadsvergaderingen over. De P&C-vergaderingen moeten dus als extra vergaderingen naast de maandelijkse vergaderingen worden ingepland.

In het overleg is er draagvlak voor een maandelijkse raadsvergadering. Anneke, John, Miguel, Henk, Jaap en Els zijn voorstanders. Peter van Es ziet geen voordeel in deze aanpassing. Gezinus heeft er moeite mee dat er dan nog maar weinig vergaderingen over blijven waarin raadsleden algemene dingen kunnen bespreken en vragen aan het college kunnen stellen. Gezien het draagvlak wordt voorgesteld om dit toch te gaan proberen, in eerste instantie vanaf 1 januari tot aan het zomerreces van 2020.

Vroegere starttijd (raads)vergaderingen

Zo nu en dan wordt gezegd dat we beter een uur eerder kunnen beginnen met de raadsvergaderingen in de hoop dat we dan ook een uur eerder klaar zijn en dan eventueel ook na de raadsvergadering nog tijd hebben voor een naborrel. Hierover wordt in het overleg heel verschillend gedacht. Er is in ieder geval geen grotere meerderheid voor deze aanpassing.

Gezinus vindt het geen probleem, maar voorziet praktische problemen voor bijvoorbeeld de planning van presidiumvergaderingen, bovendien zal het zeker niet helpen om meer inwoners betrokken te krijgen. Henk voorziet dat de raadsvergaderingen dan gewoon een uur langer gaan duren. Els en Anneke zijn er wel voor, hoewel Els aangeeft het vroeg te vinden. Peter van Es vindt het om meerdere redenen te vroeg. De drang om perse om 22.00u klaar te zijn begrijpt hij niet en als je kijkt naar bijvoorbeeld het verenigingsleven is er geen activiteit die zo vroeg begint. Miguel ziet het als jonge werkende vader niet zitten om zo vroeg te beginnen. Jaap vindt 20.00u beginnen te laat, 19.00u ben je frisser. John vindt 19.00u te vroeg. Kortom: de begintijd van de raad blijft voorlopig 20.00u.

VVV (VormVrij Vergaderen)

Het begrip vormvrij vergaderen is in bovenstaande al meerdere keren voorbij gekomen en ook door de griffier al eens gebruikt in een presentatie. Dit begrip is in het overleg echter niet echt meer aan de orde gekomen en moet dus nog verder besproken worden.

Vormvrij vergaderen houdt in dat er zonder beperkende regels wordt vergaderd en zorgt op die manier voor meer openheid en flexibiliteit. Al in de sollicitatiebrief van de griffier komt dit idee

voorbij, daarin staat: *'En dus blijft over dat je de raadsvergadering zo vorm moet geven dat het zin heeft, dat het invloed heeft op de levens van gewone inwoners. Een raad die de scheidslijn tussen inwoners en gekozen raadsleden steeds verder weg haalt, die de ruimte geeft aan inwoners om mee te doen als ze dat willen doen. Een raad die steeds minder vast houdt aan gewoontes, rituelen en regels. Een raad die aan het stuur staat van de gemeente en zelf met plannen komt. Kortom: een raad die zonder poespas niet veel meer is dan gewoon een overleg over de terechte zorgen en goede plannen van en voor de gemeente.'*

Het idee van vormvrij vergaderen zou in Tynaarlo goed toegepast kunnen worden op de raadstafel. Het gaat er daarbij om dat er een starttijd (en eindtijd) is, maar dat er verder gewoon met elkaar in gesprek gegaan wordt over terechte zorgen en goede plannen. Wie er dan mee praat, waar een zorg of plan vandaan komt of hoe het gesprek precies moet vorm krijgen, doet er niet meer toe. Het gaat erom dat er een goed gesprek plaatsvindt. Onderwerpen kunnen worden aangeleverd door het college, raadsleden, maar ook inwoners. Een onderwerp kan een concept-raadsvoorstel zijn, maar ook een discussiestuk, een vraag of een zorg. Bij het gesprek schuift iedereen aan die hierover iets te melden heeft. En aan het eind van het gesprek wordt bekeken wat er verder met dit onderwerp moet gebeuren. Misschien wordt bij het ene onderwerp direct actie verwacht van het college, terwijl bij een ander onderwerp eerst meer informatie nodig is voor een vervolg en weer een ander onderwerp doorgestuurd kan worden naar het formele besluitvormingsproces van de raad.